

Stanowisko
Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych*
z dnia 26 stycznia 2016 r .

w sprawie: **zmiany w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty**

W uzupełnieniu do innych stanowisk Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych, zawierających generalne postulaty w zakresie zmian prawnych w systemie oświaty, sygnatariusze inicjatywy OPOS, zwracają się do Rządu RP i Parlamentu o wprowadzenie w ustawie o systemie oświaty zmian uwzględniających wnioski i uwagi przedstawione w niniejszym stanowisku.

1. W ramach art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, organ prowadzący szkoły różnych typów lub placówki może je połączyć w zespół, co nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad rodziców, rad szkół lub placówek i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół lub placówek. Zgodnie z art. 62 ust. 5 organ prowadzący zespół szkół lub placówek albo szkół i placówek może włączyć do zespołu inne szkoły lub placówki.

Zespoły szkół prowadzące kształcenie w liceach ogólnokształcących lub szkołach policealnych dla młodzieży, nie mogą włączyć do funkcjonującego zespołu nowoutworzonych liceów ogólnokształcących oraz szkół policealnych dla dorosłych, ponieważ w myśl postanowień zawartych w ustawie o systemie oświaty, stanowią one taki sam typ szkoły. Wyodrębnienie w ramach danego typu szkół dla dorosłych dokonuje się na poziomie organizacji kształcenia oraz kryterium rekrutacji dotyczącego wieku kandydatów.

Szkoła dla dorosłych to szkoła, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły. Odrębna organizacja kształcenia polega na:

- możliwości prowadzenia kształcenia w formie stacjonarnej lub zaocznej, przy czym zajęcia ze słuchaczami w szkole kształcącej w formie stacjonarnej odbywają się przez trzy lub cztery dni w tygodniu,
- promowaniu słuchacza w szkole dla dorosłych po każdym semestrze, a podstawą oceniania i klasyfikowania słuchacza są egzaminy semestralne.

W związku z powyższym, w ramach art. 62 proponujemy dodanie ustępu o treści – *„Organ prowadzący może włączyć do zespołów szkoły dla dorosłych”*. Wprowadzenie tego postanowienia może przyczynić się do zwiększenia oferty edukacyjnej jst, tym bardziej, że szkoły dla młodzieży prowadzą kształcenie tylko w formie stacjonarnej, natomiast szkoły dla dorosłych zarówno w formie stacjonarnej, jak i zaocznej.

2. Ponadto zgłaszamy propozycje zmian art. 90n ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty w następującym zakresie:
 - 1) art. 90n ust. 1 winien uregulować kwestię udzielania pomocy w postaci stypendium szkolnego na dany rok szkolny kilkoma decyzjami administracyjnymi mimo jednego

wniosku o pomoc. Jest to niezwykle ważne, gdyż dotacja celowa od Wojewody Śląskiego przesyłana jest w dwóch transzach (czerwiec i grudzień), co sugeruje, że powinny być również minimum dwie decyzje administracyjne. Gminy nie stać na zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę świadczenia w postaci stypendium szkolnego na cały rok szkolny. Dlatego też kwesta ta winna być uregulowana w ustawie;

- 2) art. 90n ust. 2 pkt 1 – brak jest postanowienia dotyczącego opiekuna prawnego ucznia. W powołanym artykule wnioski o pomoc mogą składać rodzice i pełnoletni uczeń. Występuje problem, gdy dziecko ma opiekuna prawnego lub ustanowionego kuratora do momentu powołania rodziny zastępczej. Ta kwesta winna być uregulowana prawnie;
 - 3) art. 90n ust. 4 pkt 1 – występuje analogiczna sytuacja jak w wymienionym wyżej przepisie (tj. w art. 90n ust. 2 pkt 1) - wniosek o przyznanie świadczenia pomocy materialnej winien zawierać imię i nazwisko opiekuna prawnego ucznia.
3. Znowelizowane przepisy ustawy o systemie oświaty (wprowadzone ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw - Dz. U. 2016 r., poz. 35) wprowadzają zmianę dotyczącą wieku dziecka rozpoczynającego obowiązek szkolny z 6 do 7 lat (art. 15 ust. 2), co powoduje wydłużenie o rok okresu objęcia dzieci wychowaniem przedszkolnym (art. 14 ust. 1). W związku z powyższym, w wielu gminach oznacza to, że nie będzie prowadzona rekrutacja do przedszkoli dla dzieci 3-letnich, ponieważ nie będzie dla nich miejsc (w przypadku np. Miasta Częstochowy w przedszkolach zostanie ponad 1700 dzieci 6-letnich; na podstawie rekrutacji z ubiegłych lat szacuje się, że dzieci trzyletnich będzie około 1300). O ile w roku 2016 dzieciom 3-letnim gmina nie ma obowiązku zapewnienia miejsca w przedszkolach, to w odniesieniu do sytuacji w roku 2017 obowiązek ten wynika z przepisów prawa. Wiąże się to z koniecznością przyjęcia do przedszkoli 4 roczników (3-, 4-, 5- i 6-latków) i problemem z miejscami w placówkach przedszkolnych.

Dlatego też proponujemy zniesienie prawa do wychowania przedszkolnego dla dzieci 3-letnich z uwagi na podniesie wieku obowiązku szkolnego.

4. Ponadto, o ile zmiany w nadzorze pedagogicznym i roli kuratorów są konieczne, o tyle wprowadzona w/w ustawą z dnia 29 grudnia 2015 r. zmiana w zakresie ostatecznego decydowania przez kuratora o likwidacji szkoły jest niewłaściwa (dot. art. 59 ust. 2). Z uwagi na to, iż kurator nie jest organem prowadzącym, a co za tym idzie nie finansuje szkół i nie nadzoruje spraw związanych z zatrudnieniem, nie posiada dostatecznej wiedzy o lokalnych uwarunkowaniach. W dobie niżu demograficznego takie uprawnienia kuratora będą niekorzystne dla kształtowania optymalnych sieci szkół, gdyż uniemożliwią sprawne zarządzanie oświatą samorządową.

Jacek Gursz

Przewodniczący Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Wielkopolski
p.o. Prezydencji Ogólnopolskiego Porozumienia Organizacji Samorządowych

***Organizacje tworzące OPOS:**

Podkarpackie Stowarzyszenie Samorządów Terytorialnych
Stowarzyszenie Gmin Regionu Południowo-Zachodniego Mazowsza
Stowarzyszenie Związek Gmin i Powiatów Regionu Łódzkiego
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski
Sudecki Konwent Prezydentów, Burmistrzów i Wójtów
Śląski Związek Gmin i Powiatów
Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego
Związek Gmin Lubelszczyzny
Związek Gmin Pomorskich
Związek Gmin Śląska Opolskiego
Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich